

BOGUSŁAWA RAFALSKA

ur. 1951; Wąwolnica



Miejsce i czas wydarzeń	Wąwolnica, okres powojenny
Słowa kluczowe	Wąwolnica, okres powojenny, Żydzi, cmentarz żydowski, poszukiwanie bliskich

Żydzi w Wąwolnicy po II wojnie światowej

Wiem, że tu zostało kilka osób, mówili na nie przechrzty – były dwie chyba co najmniej takie rodziny. Ale to tak się o tym już teraz nie mówi. Była taka jedna sytuacja, mieszkaliśmy jeszcze przy gminie, w podstawowej szkole byłam. Przyjechała pani, nie umiała po polsku mówić, po francusku chyba mówiła. Przyjechała z jakimś swoim takim pośrednikiem, który po polsku mówił, i szukali „notariusza Popiołka”. Nie wiem, dlaczego notariusza, może z tłumaczenia, może jej ktoś coś powiedział, że on pracował w urzędzie. Jej matka zdążyła uciec, była w ciąży z nią i uciekła, dostała się w jakiś sposób do Francji. Natomiast reszta rodziny [zginęła], większość [wąwolnickich Żydów] zginęła chyba w Poniatowej. Tam taki był punkt zbiorczy. Większość tam zginęła, a innych do innych może gett – nie wiem – porozwozili. Ona szukała, czy tutaj ktoś [coś wie]. Tata, pamiętam, prosił [o pomoc] starszych takich gospodarzy, bo ona tak chciała trafić na jakiś ślad. Była z dziećmi, to były Murzyniątka i nasze polskie dzieci – bo to były lata sześćdziesiąte – mało szyby w samochodzie nie [zbiły], jak zobaczyły Murzyniątka. Ona wtedy nagrywała film z tego pobytu w Wąwolnicy, pamiętam, mama zrobiła jej taką piękną wiankę biało-czerwoną, ona miała kamerę i kamerowała.

Z Basią byłam kiedyś na kirkucie, pokazywałam jej, gdzie to jest. Tam trudno było dojść. Teraz to podobno trochę uporządkowane, wtedy myśmy z trudem tam doszły. Taka pani przyjeżdżała, też już nie żyje, która pieniądze dała i tam jest taki obelisk zrobiony i ogrodzenie, ona to załatwiła z panią Marią Bukowską, już też nie żyje ta pani. Ona pośredniczyła i tam właśnie taki upamiętniający [pomnik jest].

Data i miejsce nagrania	2019-01-18, Wąwolnica
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"